

БОЧАРОВ Михайло Васильович (02 (14). 11. 1872, С.-Петербург — 29. 04. 1936, там само) — співак (баритон), педагог. Заслужений артист Республіки (1925). Закін. Університет св. Володимира у Києві (1898) та Київ. муз. училище (1900; кл. К. Еверарді). Вдосконалював майстерність у Мілані у М. Петца. Дебютував у Москві в Т-ві рос. приват. опери (1900). Виступав у Києві (1901-03; 1905; 1916-23), Харкові, Одесі, Баку, Саратові, Свердловську (нині Єкатеринбург), Ленінграді (нині С.-Петербург, 1923-28). Мав могутній, рівний в усіх регістрах голос із дещо горловим призвуком і схильністю до форсування. Працював викл. у муз. шк. М. Тутківського (Київ). Серед учнів — **М. Донець**, П. Гусев. Здійснив фонозаписи, зокрема на фірмі «Екстрафон» (Київ, 1912).

Основні партії

Руслан («Руслан і Людмила» М. Глінки), Князь Ігор (однойм. опера О. Бородіна), Шакловитий («Хованщина» М. Мусоргського), Грязной, Веденецький гість, Мізгир («Царева наречена», «Садко», «Снігуронька» М. Римського-Корсакова), Онегін, Мазепа, Кочубей,

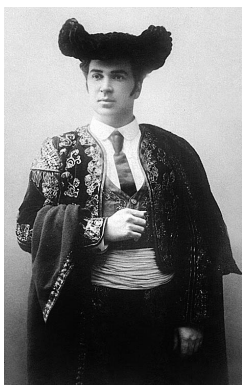
Єлецький, Томський («Євгеній Онегін», «Мазепа», «Пікова дама» П. Чайковського), Демон (однойм. опера А. Рубінштейна), Фігаро («Севільський цирюльник» Дж. Россіні), Валентин («Фауст» Ш. Гуно), Ескамільйо («Кармен» Ж. Бізе), Амонасро, Ріголетто, Жермон, Ренато, Яго, ді Поза («Аїда», «Ріголетто», «Травіата», «Бал-маскарад», «Отелло», «Дон Карлос» Дж. Верді), Тоніо («Паяци» Р. Леонкавалло), Бекмессер, Вольфрам («Нюрнберзькі мейстерзінгери», «Тангейзер» Р. Вагнера), Воцек (в однойм. опері А. Берга, 1-ше виконання в СРСР, 1927), Монтанеллі («Овід» В. Трамбицького), Князь Великого Китежа («Сказання про град великий Китеж і тихе озеро Світояр» С. Василенка), Король Треф («Любов до трьох апельсинів» С. Прокоф'єва).

Рекомендована література

1. Асаф'єв Б. Об опере: Избран. ст. 1976;
2. Пружанский А. Отечественные певцы. 1991 (обидві – Москва).

В. Г. Антонюк

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Бочаров Михайло Васильович / В. Г. Антонюк // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-37495>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).